

Remissvar

Datum 2025-06-30

Diarienummer: 2025–37

En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13)

Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) har ombetts att yttra sig över betänkandet *En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag*, SOU 2025:13.

Vi avstår från att kommentera de förslag till förändringar av myndighetsstrukturen som utredningen lämnar och begränsar vårt remissvar till de förslag som direkt eller indirekt berör Kulturanalys.

Övergripande synpunkter

Kulturanalys ser positivt på att regeringen kontinuerligt ser över organiseringen och styrningen av myndigheter. Vi bedömer att utredningen, givet förutsättningarna, har genomfört uppdraget på ett tillfredsställande sätt. Samtidigt anser vi att uppdraget varit alltför omfattande i förhållande till resurser och den tidsram som stått till förfogande. Mot denna bakgrund menar Kulturanalys att utredningens analys inte ger ett tillräckligt underlag för beslut om att avveckla myndigheter eller föra över uppgifter mellan myndigheter. Vi ser därför ett behov av fördjupade utredningar innan beslut om organisatoriska förändringar kan fattas.

Kulturanalys välkomnar utredningens utgångspunkt att utvärdering av verksamheter i regel bör ske med ett avstånd till genomförandet. Vi instämmer också i att analys- och utvärderingsmyndigheter behöver ha kapacitet och resurser för att genomföra både regeringsuppdrag och egeninitierade analyser. Vi delar utredningens bedömning att det finns skäl att se över resursfördelningen mellan genomförandemyndigheter och analys- och utvärderingsmyndigheter, med ambitionen att en större andel av medlen för analys- och utvärdering koncentreras till de fristående analys och utvärderingsmyndigheterna än vad som är fallet i dag. Kulturanalys hade gärna sett att utredningen presenterat fler konkreta förslag i denna riktning.

Ett breddat uppdrag för Upphandlingsmyndigheten (6.2)

Kulturanalys *tar inte ställning* till förslaget att Upphandlingsmyndighetens uppdrag breddas till att även omfatta upphandling av samordnade ramavtal samt till att främja elektroniska inköpsprocesser. Visserligen lyfter utredningen fram goda argument för att de två uppdragen, som i dag ligger hos Kammarkollegiet respektive Digg, överförs till Upphandlingsmyndigheten. Men vi menar att det krävs en mer djupgående analys för att kunna ta ställning till om fördelarna med den föreslagna förändringen överväger nackdelarna.

Ett breddat uppdrag till nya Statskontoret (6.3)

Kulturanalys har *inga invändningar* mot förslaget att nya Statskontoret får i uppgift att löpande genomföra utgiftsoversyner inom samtliga utgiftsområden.

Kulturanalys *avstyrker* förslaget att nya Statskontoret ska vara regeringens organ för att utvärdera stora reformer. Vår uppfattning är att sådana utvärderingar bör genomföras av de organ som är mest lämpade utifrån reformens innehåll. När det gäller utvärderingar av sektorsövergripande reformer som inte kräver en djup sakkompetens kan Statskontoret vara en lämplig aktör. Sektorsspecifika reformer bör däremot i regel utvärderas av respektive analys- och utvärderingsmyndighet. För sektorsövergripande reformer som kräver djup sakkompetens ser vi ett värde i att utvärderingar sker i samverkan mellan analys- och utvärderingsmyndigheter.

Kulturanalys *ställer sig tveksam* till förslaget att nya Statskontoret ska få i uppgift att ansvara för nätverk för metodfrågor och erfarenhetsutbyte. I dagsläget finns flera väl fungerande etablerade nätverk som initierats och drivs av analys- och utvärderingsmyndigheterna såsom ett nätverk med myndighetschefer för kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt ett metodnätverk. Däremot ser vi positivt på att Statskontoret ges i uppdrag att sprida kunskap om metoder och verktyg samt i att anordna utbildningar om analys- och utvärderingsmetodik.

Överväganden och förslag rörande resurssamverkan (7.3)

Kulturanalys *ställer sig tveksam* till förslaget att myndigheter som inte ansluter sig till statlig resurssamverkan ska behöva redovisa hur andra alternativ är mer effektiva. Även om vi delar uppfattningen att en centraliserad resurssamverkan inom staten kan vara ändamålsenlig, menar vi att myndigheterna har förmågan att välja den mest rationella lösningen utifrån sin verksamhet, och att kvalitet, servicenivå och kostnadseffektivitet främjas av att det finns alternativa lösningar. Vi vill även understryka vikten av att tjänsteutbudet inom statlig resurssamverkan anpassas efter mindre myndigheters behov och budgetförutsättningar.

Kulturanalys *ställer sig tveksam* till krav på att mindre myndigheter ska visa att förhyrning av egna lokaler är kostnadsmässigt och verksamhetsmässigt mest fördelaktigt. Vår utgångspunkt är även här att myndigheterna själva bäst kan bedöma detta. Vi är dock positiva till utredningens förslag att nya Statskontoret får i uppdrag att tillhandahålla information om tidpunkter för myndigheters förlängning eller uppsägning av hyresavtal.

Kulturanalys *tillstyrker* förslaget att statlig resurssamverkan utvidgas till att omfatta tillhandahållande av tjänster rörande e-arkiv och kompetensstöd i säkerhetsfrågor. Vi vill särskilt framhålla behovet av att säkerställa att det inom ramen för statlig resurssamverkan finns tillgång till kvalificerat kompetensstöd inom säkerhetsområdet.

Beslut i detta ärende har fattats av Myndighetschef Mats Granér. Administrativt ansvarig Suzanne Gyllenswärd har varit föredragande.

Mats Granér
Myndighetschef

Suzanne Gyllenswärd
Administrativt ansvarig